

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 1810/1997/1

Marika Spiteri

vs

George Cachia

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 7 ta' Awissu 1997 a fol. 1 tal-process u pprezentata quddiem din il-Qorti kif illum presjeduta fejn gie premiss:-

Illi l-kontendenti kienu ilhom johorgu u jiffrekwentaw lil xulxin ghal madwar sitt snin u nofs;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi f'Ottubru tas-sena 1996 huma tgharsu formalment meta kienu gew imbierka c-curkett u l-arlogg li taw lil xulxin ghall-okkazzjoni;

Illi l-kontendenti kienu ilhom li f'fissaw id-data tat-tieg ghal-21 ta' Dicembru 1996 minn sentejn qabel meta kienu attendew ghal kors ta' Kana;

Illi ghalkemm kellhom jizzewgu fil-21 ta' Dicembru 1996, dan ma sehxx peress illi ufficjali tal-Kurja rrifjutaw li jzewguhom minhabba tortijiet unikament imputabbli lill-konvenut;

Illi fil-fatt l-attrici giet infurmata b'dan ir-rifjut min-naha tal-Kurja lejlet stess tat-tieg fl-20 ta' Dicembru 1996;

Illi per konsegwenza ta' dan, l-gherusija bejn il-kontendenti thassret u fil-fatt minn dakinhar ta' l-20 ta' Dicembru 1996, huma qatghu hesrem ir-relazzjoni ezistenti bejniethom;

Illi dan kollu gara minhabba tortijiet u nuqqasijiet unikament imputabbli ghall-konvenut kif ser jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni ta' dan il-kaz;

Illi kull tentattiv ghal soluzzjoni bonarja sfat fix-xejn;

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddikajara li l-weghda taz-zwieg moghtija lil xulxin mill-kontendenti nkissret minhabba tortijiet u nuqqasijiet unikament imputabbli lill-konvenut;
2. Tiddikajara li l-konvenut huwa responsabbli ghad-danni u spejjes ohra sofferti u inkorsi mill-attrici in kontemplazzjoni taz-zwieg li ma sehxx;
3. Tillikwida l-imsemmija danni u spejjes relattivi *oltre* l-kumpens ghall-ingurja;

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Tikkundanna lill-konvenut ihallas dik is-somma likwidata;

5. Tillikwida l-assi kollha li huma in komuni bejn il-kontendenti;

6. Tiddividi l-istess assi f'sehem ugwali bejn il-partijiet okkorrendo b'opera ta' periti nominandi;

7. Taqsam l-istess assi f'zewg porzjonijiet kif jigi ordnat u stabbilit minn din il-Qorti li ghandhom jigi assenjati wahda lill-attrici u l-oħra lill-konvenut u tinnomina Nutar Pubbliku sabiex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirrapprezenta lill-eventwali kontumacija fuq l-istess att.

Bl-ispejjes inkluzi dawk ta' ittra ufficjali datata 9 ta' April 1997 kontra l-konvenut li minn issa ngunt biex jidher personalment ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attrici u l-lista tax-xhieda a fol. 3 u 4 tal-process;

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smiegh minn din il-Qorti kif illum presjeduta ghas-seduta tas-26 ta' Mejju 1998.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif presjeduta mis-26 ta' Mejju 1998 sad-29 ta' Jannar 2002 fejn il-kawza giet differita biex tinstema' quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta.

Rat in-nota ta' l-attrici Marika Spiteri datata 5 ta' Jannar 1999 a fol. 15 li permezz taghha pprezentat l-affidavit taghha stess.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Paul Farrugia (fol.38) datati t-2 ta' Frar 1999 fejn xehed Dr. Ethelbert Fenech Adami u wkoll ipprezenta xi dokumenti; u l-5 ta' Frar 1999 fejn xehed Patri Salvino Caruana; fil-5 ta' Marzu 1999 xehdet Ritienne Cardona prodotta mill-attrici; tas-16 ta' Marzu 1999 xehed Francis Spiteri prodott mill-attrici; tas-26 ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

April 1999; fis-6 ta' Frar 2001 xehdu Saverina Cachia u John Cauchi prodotti mill-konvenut; fis-7 ta' Marzu 2001; fit-23 ta' April 2001 fejn sar il-kontro-ezami ta' l-attrici Marika Spiteri; tat-22 ta' Gunju 2001 ma sar xejn; fis-26 ta' Settembru 2001 kompliet tixhed l-attrici bil-kontro-ezami; fid-19 ta' Ottubru 2001 fejn regghet xehdet Marika Spiteri.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut datata 5 ta' Marzu 1999 a fol. 53 tal-process fejn gie eccepit:-

1. Illi huwa jichad l-addebiti kollha lilu rivolti mill-attrici fic-citazzjoni u dikjarazzjoni taghha;
2. Illi mhux minnu illi l-weghda taz-zwieg moghtija lil xulxin mill-kontendenti nkisret minhabba tortijiet u nuqqasijiet unikament imputabbli lill-konvenut izda ghal ragunijiet ohra li jigu ppruvati fit-trattazzjoni tal-kaz;
3. Illi ghalhekk il-konvenut m'ghandux jigi dikjarat li huwa responsabbli u sussegwentement ikkundannat ihallas lill-attrici d-danni u spejjez ohra sofferti in kontemplazzjoni taz-zwieg li ma sehnx wara li jigu likwidati;
4. Illi l-konvenut mhux kontra li l-Qorti tillikwida l-assi kollha li huma in komuni bejn il-kontendenti u tiddividi l-istess assi f'zewg ishma bejn il-kontendenti okkorrendo b'opera ta' periti nominandi u sussegwentement taqsam l-istess assi f'zewg porzjonijiet komposti u tassenjahom wahda lill-attrici u l-ohra lill-konvenut, *purche`* tali ishma u porzjonijiet ma jkunux ugwali *stante* illi l-konvenut u membri tal-familja tieghu wettqu hafna xoghol ta' bini fil-propejta` immobbli in komunjoni bejn il-kontendenti, liema xoghol ghandu jigi likwidat u kunsidrat fil-qsim tal-ishma;
5. Salv eccezzjonijiet ohra jekk jkun il-kaz.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-konvenut a fol. 54 u 55 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota ta' l-Eccellenza Tieghu Mons Isqof Annetto Depasquale, Vigarju Generali, fejn talab lill-Onorabli Qorti joghghobha takkorda l-ezenzjoni mitluba.

Rat id-digriet kamerali moghti minn din il-Qorti kif presjeduta fis-27 ta' Settembru 1999 a fol. 64 tal-process.

Rat ix-xhieda mismugha quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta fis-seduti tat-22 ta' Marzu 2000, (fol 83) u ta' l-4 ta' Mejju 2000 (fol.102) fejn xehed Monsinjur Joseph Dalmas.

Rat in-nota tal-konvenut datata 17 ta' Novembru 2000 a fol. 161 li permezz taghha pprezenta l-affidavit tieghu stess.

Rat il-verbali kollha tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallel David Scicluna mit-12 ta' April 2002 sat-22 ta' Ottubru 2004.

Rat il-relazzjoni tal-Perit Tekniku AIC Rene` Buttigieg a fol. 255 tal-process.

Rat in-nota ta' l-attrici Marika Spiteri datata 21 ta' Novembru 2003 a fol. 265 tal-process li permezz taghha esebiet seba' (7) dokumenti li jikkonsistu f'kopja ta' dokumenti li gia kienu gew prezentati quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dottor Paul Farrugia li huma Dok "RFA1" – kopja ta' dokument gia esebit u markat "MS2" li pero` nghad li issa kien ser iservi bhala "*covering letter*" ta' dokumenti ohra li huma hawn esebiti; Dok "RFA 2" konsistenti f'dokument b'zewg folji u li jikkontjeni vera kopja ta' sitt *cheques* li hemm referenza ghalihom u markati bl-ahmar f'Dok. "RFA1"; Dok, "RFA 3" jikkontjeni dokument bi 15-il folja konsistenti fil-mamma tac-*cheques* li jinsabu ndikati f'Dok "RFA 1"; Dok "RFA 4" sa Dok RFA 6" huma dokumenti li jikkorroboraw spejjes ohra ndikati fuq Dok "RFA1"; u Dok "RFA7" jikkontjeni hames folji li huma *statements* tal-Bank relattivi ghal *cheques* hawn esebiti.

Rat id-digriet moghti mill-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef David Scicluna fil-10 ta' Dicembru 2004 (fol. 304) fejn il-Qorti issospendiet il-prolazzjoni tas-sentenza, innominat lill-AIC Godwin Abela bhala perit tekniku sabiex jaghmel pjan ta' qasma jew valutazzjoni ta' l-istess mobbli u jirrevedi l-istima li saret ta' l-istess fond b'dan li jekk huwa tal-fehma li l-istima ghandha tigi riveduta 'l fuq, jghid biss b'kemm ghandha tigi hekk riveduta. Awtorizzatu jzomm seduta wahda u access ghal dawk il-provi li jkunu necessarji biex jesplita dan l-inkarigu nkluz biex jiehu konjizzjoni tar-raba' eccezzjoni tal-konvenut. Finalment, peress illi giet sospiza l-prolazzjoni tas-sentenza u minhabba d-distribuzzjoni tax-xoghol ta' l-Imhallfin il-kawza giet differita sabiex tkompli tinstema' minn din il-Qorti diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Dr. Noel Cuschieri ghall-11 ta' Jannar 2005.

Rat il-verbali kollha tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri mill-11 ta' Jannar 2005 sal-25 ta' Novembru 2005.

Rat il-verbali kollha tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk attwalment presjeduta, mit-18 ta' Jannar 2006 sal-5 ta' Ottubru 2006 fejn id-difensuri talbu li jipprezentaw noti. Il-Qorti laqghet it-talba u pprefegghet terminu ta' sittin (60) gurnata lill-attrici biex tipprezenta n-nota ta' osservazzjonijiet bil-visto/notifika lid-difensur tal-kontroparti li jkollu sittin (60) gurnata biex jirrispondi, mid-data tan-notifika tan-nota ta' osservazzjonijiet, b'dan li jekk in-nota attrici ma tigix ipprezentata fit-terminu ndikat, it-terminu ghan-nota tal-konvenut jibda jghaddi mill-gheluq tat-terminu moghti lill-attrici. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' Marzu 2007

Rat ir-relazzjoni tal-Perit Tekniku AIC Godwin P. Abela pprezentat fir-Registru fis-6 ta' Dicembru 2005 u mahluf *seduta stante* fit-22 ta' Frar 2006 kif jidher a fol. 315 tal-process fejn ikkonkluda:-

Kopja Informali ta' Sentenza

(i) Illi d-differenza fil-valur tal-fond bejn il-valutazzjoni tieghu u dik ta' l-ewwel perit, l-AIC Rene` Buttigieg, hu ta' erbgha u tletin elf liri Maltin (Lm34,000).

(ii) Illi l-ammont totali ta' spejjes f'xoghlijiet ta' kostruzzjoni kif imkejjel u certifikat mill-perit Vella Baldacchino, li ghamel jew hallas ghalihom il-konvenut fil-fond in kwistjoni kien fis-somma ta' hmistax-il elf disa' mija u hamsa u tletin liri Maltin (Lm15,935).

(iii) Illi dwar l-ispejjez l-ohra li jikkoncernaw il-*finishes* u l-*outfitting* tal-fond in kwistjoni m'hemmx qbil minn min thallsu jew l-ammonti li thallsu, pero` li fil-fatt saru u gew ikkonstatati waqt l-access, l-esponent japplika r-regola li normalment dawn iqumu *circa* 75% dak li jkun intefaq fil-kostruzzjoni u *cioe`* 75% ta' Lm15,935 li tigi s-somma ta' Lm12,000 u li din tigi attribwita bhala spejjez li ghamel u hallas ghalihom il-konvenut.

(iv) Illi l-ammont totali ta' spejjez li hallas il-konvenut f'kostruzzjoni, *finishes* u *outfitting* tal-fond in kwistjoni hu ta' sebgha u ghoxrin elf disa' mija u hamsa u tletin liri Maltin (Lm27,935).

Rat il-verbali tas-seduti, u d-dokumenti kollha esebit, mizmuma quddiem il-Perit Tekniku l-AIC Godwin P. Abela li saret nhar il-5 ta' April 2005 fejn xehed il-konvenut George Cachia u b'in kontro-ezami; tad-9 ta' Mejju 2005; tad-9 ta' Gunju 2005 rega' xehed il-konvenut prodott in kontro-ezami; tal-23 ta' Settembru 2005; u tal-10 ta' Novembru 2005 fejn xehdet l-attrici Marika Spiteri in kontro-ezami.

Rat in-nota ta' George Cachia datata 23 ta' Marzu 2006 a fol. 359 tal-process li permezz taghha pprezenta l-mistoqsijiet tieghu lill-Perit Tekniku Godwin Abela.

Rat in-nota ta' l-attrici Marika Spiteri datata 4 ta' Mejju 2006 a fol. 360 tal-process li permezz taghha ghamlet xi domandi lill-Perit Tekniku Godwin Abela.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota tal-AIC Godwin P. Abela datata 19 ta' April 2006 a fol. 363 tal-process li permess taghha talab lil din il-Qorti takkordalu l-fakolta` li jahlef ir-risposti fir-registru.

Rat in-nota ta' George Cachia datata 10 ta' Mejju 2006 (fol. 368) li permezz taghha pprezenta sitt dokumenti li huma *statements* mahrugin mill-HSBC Bank Malta plc, liema *statements* juri r-rendikont taz-zewg *loans* li kienu nhargu mill-kontendenti sabiex jakkwistaw il-fond 30 *Nursing Sisters Street, San Giljan*.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut George Cachia pprezentata fir-Registru fit-8 ta' Frar 2007.

Rat ir-risposti in eskussjoni tal-Perit Tekniku Godwin Abela.

Rat ir-rikorsi kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat in-noti u l-atti kollha tal-partijiet fil-kawza.

Rat in-noti ta' osservazzjonijiet tal-partijiet.
Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat id-dokumenti kollha esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi din hija kawza ta' rezilment ta' gherusija li ma hijiex ibbazata fuq il-Ligi dwar il-Weghdiet taz-Zwieg (Kap 5) izda fuq l-**artikolu 1031 tal-Kap 16** li jipprovdi li ghandu jwiegeb ghall-hsara li tigi bi htija tieghu, u l-**artikolu 1125** li wiehed jirrispondi ghan-nuqqas li jesegwixxi l-obbligazzjonijiet tieghu, u dan apparti l-**artikolu 1809 tal-Kap 16**, u dan ghaliex ma hemm l-ebda ftehim bil-miktub u fil-fatt hadd mill-partijiet ma allega dan. "**Josef Grech vs Joanne Testa**" (P.A. (NC) – 11 ta' Mejju 2004).

Illi sabiex tirnexxi din l-azzjoni trid tigi ppruvata l-ezistenza ta' gherusija, reziliment ingust tal-parti, u danni materjali kkwazati minhabba l-istess agir, hawn allegat *da parte* tal-konvenut

Illi din il-Qorti thoss li wara li ezaminat il-provi kollha prodotti jirrizulta li l-kontendenti kienu ilhom johorgu flimkien ghal sitt snin u nofs u l-intenzjonijiet taghhom kienu certament serji u bl-iskop li jizzewgu tant li f'Ottubru 1996 kienu wkoll tgharsu formalment u taw rigali lil xulxin imberkin minn Patri Salv Caruana; kienu anke ffixxaw id-data tat-tieg ghall-21 ta' Dicembru 1996, u wkoll attendew il-Kors ta' Kana. Saru wkoll preparamenti fejn ser imorru joqghodu u fil-fatt xtraw flimkien il-fond b'self mill-Lohombus u waqqghu l-istess fond Numru 30, Nursing Sisters Street, San Giljan u bnewh mill-gdid, u nxtraw diversi mobbli sabiex jarredaw id-dar, apparti li saru diversi spejjez sabiex isir it-tieg bhal kiri tas-sala, libsa tat-tieg, ordni ta' fotografu, ikel u spejjez ohra. Hmistax qabel iz-zwieg il-Kappillan ta' l-Imsida baghat ghall-konvenut u l-attrici marret mieghu flimkien mal-missirijiet rispettivi taghhom; l-istess Kappillan kien allega li kien ircieva nota minghand il-vici Kappillan li kienet tallega li l-konvenut kellu relazzjoni ma' certu Ritienne Cardona u li din kellha wild ta' 3 snin mill-konvenut u wkoll kienet ikkommettiet abort mill-istess relazzjoni li kellha mal-konvenut. Il-konvenut kien innega dan kollu u ghalkemm ghall-ewwel qal li lanqas biss kien jaf lil din il-persuna, pero' fl-ahhar tal-laqgħa qal li kien iltaqa' magħha darba biss. Izda mill-ewwel telaq il-barra mill-istess laqgħa.

Illi gara li fl-20 ta' Dicembru 1996 rapprezentant tal-Kurja Monsinjur Dalmas sejjah lill-partijiet fil-kawza u nfirmahom li tali zwieg ma kienx setgha jsir bil-knisja. L-attrici tallega li dan sehh minhabba li l-Kurja saret taf li l-konvenut kellu relazzjoni ma' mara ohra – tant li hija tghid li l-konvenut stess ammetta dan quddiem il-Monsinjur Dalmas, u kien talab mahfra lilha quddiem l-istess ufficjal tal-Kurja, u peress li l-istess Knisja minhabba dan ma tatx il-permess tagħha għal dan iz-zwieg, l-istess gherusija ta' bejn il-partijiet thassret u saret din il-kawza. Fil-fatt l-attrici tghid li l-kliem li l-istess Monsinjur Dalmas qalilha kien

“Marika bil-knisja ma nistax nzewgek lil dan George, ghaliex ghandu hafna ntoppi” . Fil-fatt l-attrici tallega li l-konvenut ried xorta jizzewweg bic-civil, izda hija wara li saret taf dan kollu ma riditx ghaliex dejjem zwieg bil-knisja riedet.

Illi Patri Salvino Caruana kkonferma li dan iz-zwieg ma sehnx ghaliex lejliet iz-zwieg kien avzat minn Monsinjur Dalmas mill-Kurja, li huwa stazzjonat fl-ufficju taz-Zwigijiet tal-Kurja li z-zwieg ma setax isir (seduta 5 ta' Frar 1999) ghalkemm l-istess xhud jghid li sar jaf iktar minn hekk.

Illi missier l-attrici (seduta 16 ta' April 1999) spjega wkoll l-laqgha li kien hemm mal-Kapillan ta' l-Imsida u kkorroborax-xhieda ta' l-attrici fuq dan l-aspett, anzi zied li missier il-konvenut ipprova jirrikoncilja lill-partijiet tant li fil-fatt l-istess zwieg kien xorta ser isehh kieku ma kienx ghall-fatt li gurnata qabel iz-zwieg Monsinjur Dalmas baghat ghall-partijiet u nforma lil kull wiehed mill-partijiet li z-zwieg mill-Knisja ma setax jithalla jsir.

Illi Monsinjur Joseph Dalmas li dak iz-zmien kien Kap ta' l-Ufficju taz-Zwigijiet tal-Knisja kkonferma fis-seduta tal-4 ta' Mejju 2000, li l-Knisja kienet zammet dan iz-zwieg milli jsir, u dan wara li terzi persuni kienu avvicinawh dwar dan l-avveniment wara li hargu l-pubblikazzjonijiet tat-tieg, u wara li kellem lil dawn il-persuni, u dawn ikkonfermaw dak li sostnew bil-gurament, huwa hass li ma setax jaghti l-kunsens tieghu sabiex isir dan iz-zwieg ghaliex altrimenti kien ikun invalidu anke ghaliex iz-zwieg huwa sagrament. Qal li kellem lill-konvenut wahdu u huwa nforma b'dan id-divjet verbalment lill-partijiet u ma kenitx saret oggezzjoni ghar-ragunijiet migjuba ghal dan id-divjet ghaz-zwieg. Dan sar kollu jiem jekk mhux gurnata qabel it-tieg, skond l-istess xhud stess u sabiex ma thalliex isir dan iz-zwieg mill-Knisja kienet ghaliex kien hemm ragunijiet serji ghaliex kellu jkun hemm dan id-divjet li jghid li huwa ffirmat huwa stess.

Illi din il-Qorti thoss li l-attrici ppruvat l-allegazzjonijiet taghha u din il-Qorti thoss li gie pruvat sal-grad rikjest mill-ligi li l-gherusija ta' bejn il-partijiet thassret minhabba

ragunijiet imputabbli lill-konvenut, u dan senjatament minhabba r-relazzjoni li huwa jidher li kellu ma certa Ritienne Cardona, li jirrizulta li kien jafha u li anke siefer maghha u ma' habib taghhom it-tnejn certu Mario f'Dicembru 1996 xhur biss wara li thassar l-istess zwieg. Huwa veru li l-istess persuna tghid li hija ma kellha x'taqsam xejn mal-konvenut, izda din il-Qorti thoss li l-provi prodotti mill-attrici juru mod iehor, u wkoll x-xhieda tal-istess xhud ma hijiex attendibbli wkoll fejn tghid li l-konvenut kien qalilha li kien hassar iz-zwieg *"peress li ma kienux jaqblu"* (fol.53), u dan peress li jidher li gie ppruvat bla ebda dubju li z-zwieg thassar b'mod mill-iktar drammatiku gurnata qabel d-data taz-zwieg minhabba li l-ufficju tal-Kurja ma kienx ta l-permess sabiex dan iz-zwieg isehh. Certament li sabiex il-Knisja hadet dan il-pass dan ghamlitu ghar-ragunijiet serji, kif ikkonferma l-istess Monsinjur Joseph Dalmas.

Illi huwa f'dan il-kuntest li din il-Qorti ma tistax taccetta l-versjoni moghtija mill-konvenut anke fl-affidavit tieghu datat 17 ta' Novembru 2000 fejn jidher car li fl-istess affidavit huwa addirittura jinnega li z-zwieg ma thallix isir mill-Knisja tant li jghid *"qatt ma qalulna li ma riedux izzewguna u qatt ma qaluli li jiena ma nistax nizzewweg kif qalet hi"*. Dan huwa kompletament mhux minnu ghaliex mix-xhieda prodotta jirrizulta pruvat li z-zwieg bejn il-partijiet intenzjonat li jsir bir-rit kattoliku fil-21 ta' Dicembru 1996 twaqqaf milli jigi celebrat mill-Awtoritajiet Ekklesjastici, li anke xehdu f'din il-kawza, u sahsitra kien missier il-konvenut stess John Cachia li fis-seduta tas-6 ta' Frar 2001 xehed li huwa kien informat b'telefonata minghand omm l-attrici li l-Kurja kienet waqfet lill-partijiet milli jizzewgu u dan kien lejlet it-tieg. Fil-fatt in kontro-ezami huwa jghid testwalment:-

"Dakinhar it-tieg ma sehhe minhabba ordni tal-Kurja".

Illi f'dan l-isfond certament li ma tistax tigi accettata l-versjoni tal-konvenut li dan iz-zwieg ma sehhe minhabba dak li sejjah bhala *"ftit ta' dizgwid"*. Ix-xhieda ta' Saverina Cachia, omm il-konvenut, f'dan il-kuntest lanqas hija kredibbli fejn il-versjoni taghha donna li hija li z-zwieg

thassar peress li l-konvenut kien ihobb isiefer sabiex jara l-futbol.

Illi ghalhekk abbazi ta' dak premess jirrizulta li kien hemm gherusija u li l-istess gherusija thassret ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut u dan kollox kif premess u skond id-dettami kkonfermati u stabbiliti fil-gurisprudenza nostrali fosthom dik ta' "**Josef Grech vs Joanne Testa**" (P.A. (NC) 11 ta' Mejju 2004) u fuq kollox li r-raguni ghal tali thassir ta' gherusija kien wiehed verament gravi, fondat u certament imprevedibbli ghall-attrici. Issir riferenza wkoll ghas-sentenzi "**Marthese Zammit et vs Ivan Zammit**" (P.A. (TM) – 6 ta' Mejju 2004); "**Alfred Aquilina vs Miriam mart Nicholas Baldacchino**" (P.A. (DS) – 6 ta' Dicembru 2002).

Illi dwar id-danni kkawzati u skond kif ritenut fis-sentenzi fuq citati u wkoll dik fl-ismijiet "**Maria Gauci et vs Martin Xuereb**" (P.A. (GCD) 18 ta' Jannar 2005) u "**Alfred Aquilina vs Miriam mart Nicholas Baldacchino**" (P.A. (DS) – 6 ta' Dicembru 2002) u "**Anthony Zammit vs Monica Abela et**" (P.A. (DS) 15 ta' Ottubru 2001) dawn jirreferu ghal danni materjali attwalment sofferti mill-attrici kawza ta' din it-thassir ta' gherusija bejn il-partijiet u din il-Qorti thoss li mill-provi prodotti dawn kienu dawk ukoll indikati fid-Dokument "MS 2" fejn jirrizulta s-segweni oggetti gew imhallsa mill-attrici proprju minhabba din ir-relazzjoni ta' gherusija tal-partijiet u cjoe' Lm81 hwejjeg tat-tieg tal-konvenut, Lm900 hwejjeg li gew mixtrija lill-konvenut mill-attrici, Lm20 mhallsa lil Ray Cachia ghat-tieg, Lm20 ghall-video mhallsa lil A Zammit Cordina, Lm40 lil John's Garage, Lm300 lil Elia Borg Bonaci ghall-catering, Lm62 lit-*Travel Agency* u dan kollha jammontaw ghas-somma ta' Lm1,423, u allura t-tieni, tielet u raba' talba attrici ghandha tigi milqugha f'dan l-ammont, ghaliex fl-opinjoni tal-Qorti dan gie hekk ippruvat fil-grad rikjest mill-ligi mill-attrici. F'dan is-sens din il-Qorti hadet konjizzjoni ta' dak sottomess mill-konvenut u thoss li l-versjoni ta' l-attrici hija aktar kredibbliu versomili minn dik tal-konvenut.

Illi apparti dan il-partijiet bejniethom kienu xtraw il-fond Numru 30, Nursing Sisters Street, San Giljan b'kuntratt pubbliku datat 9 ta' Gunju 1992 fl-atti tan-Nutar Dr. Paul Pullicino (Dok. "EFA 1) u hadu self minghand il-Lohombus Corporation fl-ammont ta' Lm6,160. Dan il-fond twaqqqa' u reggha nbena mill-gdid u fih tlett sulari u kamra tal-bejt u ghall-ewwel saret stima mill-Perit Tekniku Rene' Buttigieg datata 15 ta' Dicembru 1999 fejn dan il-fond gie stmat li jiswa kif kien fl-ammont ta' Lm36,000 u wara kkonstata wkoll li l-istess immobbli ma huwiex komodament divizzibbli. F'rapport addizzjonali mhejji mill-espert tekniku l-Perit Godwin Abela stabbilxxa l-valur ta' l-istess immobbli fl-ammont ta' Lm70,000, izda aggornah ghall-ammont ta' Lm85,000 wara l-eskussjoni tieghu skond r-rapport minnu mahrug fit-13 ta' Ottubru 2006.

Illi wara ezami tal-provi kollha prodotti din il-Qorti thoss li mill-provi prodotti jirrizulta li gie pruvat li l-attrici hallset is-somma ta' Lm12,012.88 (Lm13,435.88 – Lm1,423 (fuq indikati u msemija fid-Dokument "MS 2") sabiex gie rrangat l-istess post u hwejjeg ohra, kollox kif indikat fid-Dok. "MS 2" (fol. 19) u min-naha l-ohra jirrizulta mir-rapport peritali li l-konvenut ghmel spejjez f'xoghlijiet ta' kostruzzjoni fl-ammont ta' Lm15,935, u l-istess perit tekniku jsostni wkoll li l-konvenut ikkompleta l-post bi spiza ulterjuri ta' Lm12,000, b'dan ghalhekk li l-kontribut tal-konvenut ghat-tlestija ta' l-istess post kienet fl-ammont ta' Lm27,935. Barra minn dan il-konvenut hallas l-ammont ta' Lm3,824.20 bhala pagament lura tas-self li sar fuq l-istess post lill-Bank skond ma jidher mid-dokumenti Dok. "GC 1" a fol. 368 tal-process anke wara t-thassir ta' gherusija, li sad-data tas-sentenza tela' ghall-Lm4,088. Ma huwiex ikkontestat li l-istess konvenut baqa' jghix fil-fond in kwistjoni u l-valur lokatizzju ta' l-istess fond huwa ta' Lm2,400 fis-sena (kif indikat mill-perit tekniku) u b'hekk ma hemm l-ebda dubju li kien il-konvenut li gawda mill-istess tul din il-kawza.

Illi ghalhekk tenut kont tal-fatt li l-istess fond Numru 30, Nursing Sisters Street, San Giljan ma huwiex komodament divizibbli u bbazat fuq ir-relazzjoni peritali dwar il-valur tal-fond u kif l-istess jawmenta fil-valur

tieghu, din il-Qorti *arbitro boni viri* sejra tasal ghas-segwentu likwidazzjoni u divizzjoni ta' l-assi tenuti in komun bejn il-partijiet u ghalhekk din il-Qorti tikkonkudi li abbazi ta' dan kollu u fuq il-premessa li fuq kalkoli approssimattivi tal-perit tekniku li fid-data tas-sentenza l-istess fond ghandu valur ta' Lm93,500, li minnhom l-attrici ghandha tiehu l-ammont ta' Lm12,012.88 u magghom jizdied circa 10 snin li l-istess konvenut ilu okkupa esklussivament l-istess fond, u li l-valur lokatizzju tieghu huwa ta' Lm2,400 fis-sena (risposti tal-perit tekniku datata 19 ta' April 2006), *arbitro boni viri* din il-Qorti thoss li ghal tali perjodu l-konvenut ghandu jhallas lill-attrici l-ammont ta' Lm12,000, b'dan ghalhekk li l-attrici ghandha tiehu ghalhekk minghand il-konvenut l-ammont totali ta' Lm24,012.88 bhala spejjez minnha nkorsi u kumpens ghall-okkupazzjoni tal-konvenut ta' l-istess fond mentri l-konvenut ghandu jiehu is-somma ta' Lm27,935 flimkien mas-somma ta' Lm4,088.20 (pagamanti tas-self) li tammonta ghall-Lm32,023.20. Jekk wiehed jghodd dawn l-ammonti flimkien dan iwassal ghas-somma ta' Lm56,036.08

Illi jekk wiehed jimxi fuq il-valur ta' Lm93,500 (skond l-istima u l-varjazzjoni tal-perit tekniku), u tnaqqas minnu l-ammont ta' Lm56,036.08 jibqa' valur ta' Lm37,463.92 li ghandu jinqassam bejn iz-zewg partijiet li jammonta ghall-Lm18,731.96 kull wiehed. La darba l-fond ma huwix komodament divizibbli u la darba jidher li ma hemm l-ebda kontestazzjoni li l-istess fond jinzamm mill-konvenut b'dak kollu li hemm fih, din il-Qorti thoss li l-fond b'dak kollu li hemm fih ghandu jinzamm mill-konvenut bid-dejn kollu li ghadu pendent fuqu mal-Bank u ghalhekk sehem l-attrici mill-istess fond b'dak kollu li hemm fih qed jigi assenjat lill-konvenut b'dan li l-istess konvenut ghandu jhallas lill-attrici l-ammont ta' Lm42,744.84 bhala kumpens ghall-valur ta' sehema u rifuzzjoni ta' spejjez minnha nkorsi fuq l-istess, inkluz l-okkupazzjoni *da parte* tal-konvenut fl-istess fond u f'dan is-sens qed jigu milqugha l-hames sas-seba' talba attrici.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut biss in kwantu l-istess huma nkompattibbli ma' dak hawn deciz, **tilqa' t-talbiet attrici l-ohra biss fis-sens hawn premess** b'dan illi:-

1. Tiddikjara li l-weghda taz-zwieg moghtija lil xulxin mill-kontendenti nkissret minhabba tortijiet u nuqqasijiet unikament imputabbli lill-konvenut;

2. Tiddikjara li l-konvenut huwa responsabbli ghad-danni u spejjes ohra sofferti u nkorsi mill-attrici in kontemplazzjoni taz-zwieg li ma sehhx;

3. Tillikwida l-istess danni u spejjes relattivi fl-ammont ta' elf, erba' mija u tlieta u ghoxrin lira Maltija (Lm1,423) kif fuq deciz;

4. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici l-istess somma hekk likwidata ta' elf, erba' mija u tlieta u ghoxrin lira Maltija (Lm1,423) kif fuq deciz;

5. 6. 7. Illi dwar dawn l-ahhar tlett talbiet din il-Qorti *arbitro boni viri* tirreferi ghal dak li nghad iktar il-fuq f'din is-sentenza b'dan li l-fond immobbli fond Numru 30, Nursing Sisters Street, San Giljan b'dak kollu li hemm fih inkluz l-mobbli kollha u l-arredamenti kollha li bih huwa adebit l-istess fond qed jigu assenjat lill-konvenut, b'dan li l-attrici ghandha titrasferixxi sehema ta' nofs mill-istess fond bl-accessorji kollha tieghu u bl-arredamenti kollha tieghu lill-konvenut permezz ta' kuntratt pubbliku li ghandu jsir nhar il-Gimgha 27 ta' April 2007 fil-11.30 a.m f'wahda mill-Awli Superjuri l-Belt Valletta, tali kuntratt jigi ppublikat minn Nutar Mario Bugeja, u b'dan li l-konvenut qed jigi assenjat wkoll ir-rimamenti self mal-bank li hemm fuq l-istess fond, u ghandu jhallas lill-attrici l-ammont ta' tnejn u erbghin elf, seba' mija u erbgha u erbghin liri Maltin u erbgha u tmenin centezmu (Lm42,744.84) bhala kumpens ghal sehema u rifuzzjoni ta' spejjes minnha nkorsi fuq l-istess, inkluz kumpens ghall-okkupazzjoni ta' l-istess fond mill-konvenut ghaz-zmien indikat kollox kif fuq deciz. Illi in konformita

Kopja Informali ta' Sentenza

ma' dak hawn deciz kull parti ghandha izomm bhala taghha l-effetti mobbli attwali li jinsabu fil-pussess taghha jew tieghu.

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' ittra ufficjali datata 9 ta' April 1997 *stante* n-natura tal-kaz kwantu ghall-terz mill-attrici u zewg terzi ghall-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----